

Tilbage melding fra Aarhus klyngen på resultater indenfor forebyggelse af ulighed i sundhed

Aarhus klyngen har valgt at arbejde fokuseret med at forebygge ulighed i sundhed indenfor følgende 3 spor:

- Overvægt/diabetes
- Rygning/KOL
- Psykisk sårbarhed/angst blandt unge

Dato 01-05-2018

Ref. Camilla Hauge Larsen

Tel. +4524780539

CAILAS@rm.dk

Sagsnr. 1-30-2-14

Side 1

Det er de to styregrupper i klyngen, Styregruppen for Børn, unge og familien og Styregruppen for samarbejdet om den voksne borger/patient, der har til opgave at arbejde for at fremme lighed i sundhed indenfor de tre spor. Det gør de på basis af retninger udstukket fra Direktørforum, som udgør det strategiske niveau i Aarhus klyngen og som også løbende følger op på udviklingen i styregruppernes arbejde.

Nedenfor følger derfor status fra begge styregrupper.

Status fra Styregruppen for Børn, unge og familien

Overvægt/diabetes	Status på udviklingstiltag
Udvikling af app til øget kommunikation mellem overvægtige gravide og deres jordemødre	Som følge af et særligt fokus på overvægtige gravide i Aarhus Jordemoderpraksis i samarbejde med Folkesundhed Aarhus, er der i samarbejde med EMENTO udviklet en app, hvor man igennem sit graviditetsforløb kan chatte, føre videosamtaler osv. med en jordemoder fra Aarhus Jordemoderpraksis. 600 gravide kvinder med et BMI over 27 har indtil videre tilbud om at downloade og anvende app'en. Borgeren tilføjer selv de fagprofessionelle i app'en og giver dermed sit samtykke til, at materiale og data om borgeren deles på tværs af sektorer.
Den fagprofessionelles tilgang til (egen) overvægt	Styregruppen er på baggrund af videnssøgning nået frem til, at der er et stort potentiale i at arbejde med vores egen tilgang til patienternes/borgernes overvægt som fagprofessionelle. De overvægtige gravide kvinder, som har bidraget til udviklingen af ovenstående app, efterlyste, at blive mødt på en mere fordomsfri måde af de sundhedsprofessionelle samt en dialog, der i højere grad handler om de mulige konsekvenser af overvægten end om

	<p>selve vægten.</p> <p>Børnestyregruppen har i februar 2018 haft en temadrøftelse om emnet. De vigtigste pointer herfra er at vores tilgang som sundhedsprofessionelle skal bygge på den nyeste viden fra fedmeforskningen i stedet for på fordomme om, at overvægten er selvforskyldt og skyldes kontroltab, manglende viljestyrke etc. Samt at vi skal være særligt opmærksomme på, at triggeren er i rummet i modsætning til ved ryge- og alkoholproblematikker – vi taler direkte "til" det i form af den overvægtige krop og den sundhedsprofessionelles krop indgår også som en faktor. Og så skal vi vide, hvordan vi bedst motiverer borgerne/patienterne til at ændre livsstil (fx at gravide kan være mere motiverede, hvis det kan få betydning for deres børn og lignende).</p>
Workshop om udvikling af indsatser til at overvægt/diabetes blandt børn	<p>Styregruppen planlægger at afholde en workshop med inddragelse af fagprofessionelle fra almen praksis, Aarhus Kommune og AUH. Deltagerne vil få til opgave et bidrag til at gentænke eksisterende tilbud og komme med forslag til nye på baggrund af den viden, vi i forvejen har om, hvad der virker og hvad borgerne efterspørger. Det videre arbejde med udvikling af indsatser på baggrund af forslag fra workshoppen vil tage afsæt i forbedringsmodellen, som anvendes i klyngesamarbejdet.</p> <p>Det tilstræbes at afholde workshoppen inden sommerferien.</p>
Erfaringer med at knække kurven for stigning i andelen af overvægtige	<p>Som eventuelt supplement til workshoppen, planlægger Styregruppen at undersøge hvorfor flere af Aarhus Kommunes dagtilbud er lykkedes med at vende udviklingen i andelen af overvægtige børn og unge. Det skal afdækkes med henblik på om erfaringerne kan overføres til andre dagtilbud og andre sektorer.</p>
Fælles indikatorer til monitorering af overvægt	<p>Styregruppen afventer, at Sundhedsstyregruppen vedtager en fælles model for monitorering af overvægt blandt børn og unge, efter at senest vedtagne model er blevet afvist som anvendelig af ledende kommunale sundhedsplejersker.</p>

Ryging/KOL	Status på udviklingstiltag
Forebyggelse af rygning blandt unge	<p>Der er netop nedsat en arbejdsgruppe under styregruppen, som har til opgave at komme med forslag til at undgå, at unge begynder at ryge og tiltag til at sikre, at de, der er begyndt, stopper med at ryge. I arbejdsgruppen sidder repræsentanter for Aarhus Kommune og almen praksis. Der er lagt op til, at gruppen kan lade sig inspirere af erfaringer fra både Syddjurs Kommune og Rejkjavik.</p>

Psykisk sårbarhed/angst	Status på udviklingstiltag
Kortlægning af eksisterende indsatser og identificering af korrekt henvisningssted	<p>Der blev nedsat en arbejdsgruppe til at udarbejde forslag til projekt på området. Det viste sig, at der allerede findes tilbud på området. Arbejdsgruppens arbejde resulterede derfor i, at de praktiserende læger blev informeret om, at de skal henvise psykisk sårbare børn og unge til Aarhus Kommunes Ungdomscenter, fordi Ungdomscenteret fungerer som én samlet indgang til viften af tilbud.</p>
Fraværsindsats for børn i	Herudover koncentrerer styregruppen indsatsen for børn med

folkeskolernes afgangsklasser	angst om børn i folkeskolernes afgangsklasser, som ikke kommer i skole. Aarhus kommune er tovholder i form af en fraværsindsats mellem MBU og MSB, som kobler sig de nationale anbefalinger. Unge børn med angst er en del af målgruppen for fraværsindsatsen. PPR indgår i et forskningsprojekt med titlen Back2School. Det er et interventionsprogram, der arbejder med at få børn og unge med fravær tilbage til deres skole. Interventionen tilrettelægges efter det enkelte barns vanskeligheder og behov.
Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne-og ungepsykiatrien	Regionspsykiatrien har i samarbejde med Aarhus Kommune og øvrige kommuner udarbejdet en ansøgning om midler fra satspuljen til formålet. Hvis ansøgningen imødekommes og afprøvningen kan igangsættes, vil det udgøre Aarhus klyngens indsats overfor psykisk sårbare unge under 18 år.

Status fra Styregruppen for samarbejdet om den voksne borger/patient

Styregruppen har ved hjælp af laboratoriemetoden identificeret en række problemområder, som der kan arbejdes videre med for at forebygge ulighed i sundhed indenfor diabetes og KOL.

Overvægt/Diabetes	Status på udviklingstiltag
Forebyggelse og tidlig opsporing	Øge borgernes viden om tegn på diabetes Systematik i tidlig opsporing og etablere målrettede tilbud til borgere med særligt behov
Koordinering og overblik over eksisterende tilbud	Bedre overblik over borgerrettede sundhedstilbud og tilbud til borgere med diabetes
Særlige risikogrupper	Risikogrupper: Enlige mænd, psykisk syge, multisyge, overgang fra barn/ung → voksen
Almen praksis' rolle som tovholder	Populationstilgang – systematik i forhold til opfølgning i almen praksis; herunder hvordan der etableres samarbejde ved borgere, der ikke følger program eller som har behov for differentieret indsats
Dialog med Steno Diabetes Center Aarhus	Styregruppen vil vedblive at være i dialog med SDCA med henblik på at sikre, at der ikke igangsættes parallelle udviklingstiltag, eftersom SDCA har det tværsektorielle samarbejde som et særligt fokusområde.

Rygning/KOL	Status på udviklingstiltag
Forbedre den tidlige opsporing	Øge borgernes viden om tegn på lungesygdom Systematik i tidlig opsporing – hvordan borgere med KOL, pårørende og medarbejdere, der arbejder med målgruppen kan lære at reagere på tegn på ændringer/forværringer i sygdommen
Koordinering og overblik	Bedre overblik over borgerrettede sundhedstilbud og tilbud til

over eksisterende tilbud	borgere med KOL
Særlige risikogrupper	Populationstilgang – systematik i forhold til opfølgning i almen praksis; herunder hvordan der etableres samarbejde ved borgere, der ikke følger program eller som har behov for differentieret indsats
Samarbejde om KOL-rehabiliteringstilbud	Differentiere ifht. ulighed i sundhed og skabe nye rehabiliteringsformer i eget hjem/nærmiljø
Motivation til rygestop	Udbrede VBA-metoden (spørgeskema til borgere om motivation til rygestop) til alle hospitalsafdelinger (somatik og psykiatri) samt almen praksis Henvisninger til kommunale rygestoptilbud

Psykisk sårbarhed/angst	Status på udviklingstiltag
Tilbud i samarbejde med frivillige foreninger og ved hjælp af peer to peer metoden som udløber af Borgerdesigns researcharbejde	Med hensyn til indsatser overfor psykisk sårbare unge over 18 år har Direktørforum nedsat en arbejdsgruppe til at afdække mulighederne for at etablere tilbud i samarbejde med frivillige foreninger og ved hjælp af peer to peer metoden. Arbejdsgruppen har fået til opgave at bruge Borgerdesigns mulighedsrum og handlemuligheder i overskrifter som afsæt. Arbejdet skal gribes an som en innovationsproces ved hjælp af vignetter eller lignende. Med hensyn til at inddrage de rette folk skulle arbejdsgruppen tænke i alternativer til dem, vi plejer at udpege til lignende opgaver, eftersom denne gruppe borgere ikke er syge i traditionel forstand.